

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ХІМІКО-БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Всеукраїнська наукова інтернет-конференція
з міжнародною участю

**«СУЧАСНИЙ СВІТ ЯК РЕЗУЛЬТАТ
АНТРОПОГЕННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

Мелітополь, 2017

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана
Хмельницького,

м. Мелітополь, Україна

*Всеукраїнська наукова інтернет-конференція
з міжнародною участю*

**«СУЧАСНИЙ СВІТ ЯК РЕЗУЛЬТАТ АНТРОПОГЕННОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ»**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

10-12 жовтня 2017 року

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

Melitopol Bohdan Khmelnytsky State Pedagogical University

Melitopol, Ukraine

*All-Ukrainian Scientific Internet Conference
with international participation*

**"MODERN WORLD AS A RESULT OF
ANTHROPOGENIC ACTIVITIES"**

COLLECTION OF MATERIALS

10-12 October 2017

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ УКРАИНЫ

Мелитопольский государственный педагогический университет
имени Богдана Хмельницкого

г. Мелитополь, Украина

*Всеукраинская научная интернет-конференция
с международным участием*

**«СОВРЕМЕННЫЙ МИР КАК РЕЗУЛЬТАТ АНТРОПОГЕННОЙ
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ»**

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ

10-12 октября 2017

УДК 57
ББК 28
С89

Рекомендовано до друку вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (протокол № 5 від 27 жовтня 2017 року)

Редакційна колегія

Солоненко А.М., д.б.н., професор кафедри ботаніки і садово-паркового господарства МДПУ імені Богдана Хмельницького
Мальцева І.А., д.б.н., професор кафедри ботаніки і садово-паркового господарства МДПУ імені Богдана Хмельницького
Кошелєв О.І., д.б.н., професор кафедри екології та зоології МДПУ імені Богдана Хмельницького
Станішевська Т.І., д.б.н., професор кафедри анатомії та фізіології людини і тварин МДПУ імені Богдана Хмельницького
Аносів І.П., д.п.н., професор кафедри анатомії та фізіології людини і тварин МДПУ імені Богдана Хмельницького
Максимов О.С., д.п.н., професор кафедри неорганічної хімії та хімічної освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького
Данченко О.О., д.с.-г.н., професор кафедри органічної і біологічної хімії МДПУ імені Богдана Хмельницького
Хромишев В.О., к.т.н., професор кафедри органічної і біологічної хімії МДПУ імені Богдана Хмельницького
Хромишева О.О., к.х.н., доцент кафедри неорганічної хімії та хімічної освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького
Яковійчук О.В. – технічний редактор

Сучасний світ як результат антропогенної діяльності: збірник матеріалів конференції. – Мелітополь: Видавництво Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, 2017 – 193 с. (українською, англійською, російською мовами).

У збірнику представлені нові результати теоретичних, прикладних та науково-методичних досліджень в галузі біології, екології, методики викладання та історії даних дисциплін. Видання адресоване науковцям, викладачам, студентам, вчителям, аспірантам та всім, хто цікавиться проблемами біології, екології, методики викладання та історії даних дисциплін.

Матеріали друкуються у авторській редакції. За достовірність поданої інформації, можливість її відкритого друку, достовірність власних імен та інші відомості несуть відповідальність автори матеріалів. Думка редакційної колегії може не співпадати з думкою авторів.

©Редакційна колегія, 2017
©Автори статей, 2017
©МДПУ імені Богдана Хмельницького

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА БОТАНІКА, ГЕОБОТАНІКА ТА ФІЗІОЛОГІЯ РОСЛИН

- ВПЛИВ СОЛЬОВОГО СТРЕСУ ТА БІОРЕГУЛЯТОРУ СТИМІО
НА ПРОРОСТАННЯ НАСІННЯ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ 14
Євстафієва К.С., Колесніков М.О.
- ЕКОЛОГО-ЗАХИСНІ ПЕРЕБУДОВИ РОСЛИН-ГАЛОФІТІВ В
УМОВАХ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ 16
* *О.С. Пюрко, Т.Ф. Самокіш, С.Ю. Земська, М.О. Кравченко, Т.В.
Філіпович*
- ФІЗІОЛОГІЧНИЙ СТАН РОСЛИН ПШЕНИЦІ ЗА ШТУЧНОГО
ІНФІКУВАННЯ ФІТОПАТОГЕННИМИ МІКРООРГАНІЗМАМИ ТА
ПОГОДНИХ УМОВ 18
Гуляєва Г.Б., Токовенко І.П., Пасічник Л.А., Патица М.В.
- БІОЕКОЛОГІЧНА СПЕЦИФІЧНІСТЬ ПРОРОСТАННЯ НАСІННЯ
ІНТРОДУКОВАНИХ РОСЛИН В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ 20
* *О.С. Пюрко, Н.М. Туровцева, Я.І. Бокренко, Г.М. Підгірна, А.Т.
Мірзосєва, Ю.А. Шапілов, А.А. Зубко*
- PROTECTIVE AND HISTOLOGICAL REACTIONS OF
EVHALOPHYTES OF NORTHERN-WESTERN PRIAZOV'YA 22
I.A. Maltseva, V.E. Ryuko
- ВЫСШИЕ ВОДНЫЕ РАСТЕНИЯ ПРИАЗОВСКОГО
НАЦИОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКА 25
Т.А. Яровая, Л.И. Арабаджи
- СТІЙКІСТЬ СОРТІВ ПОРІЧОК ПРОТИ АНТРАКНОЗУ 27
Н.М. Туровцева, К.О. Торбанова, О.С. Пюрко

СЕКЦІЯ 2. ЗООЛОГІЯ ТА ЕКОЛОГІЯ ТВАРИН

- ВИДОВОЙ СОСТАВ И РАСПРОСТРАНЕНИЕ СТРЕКОЗ
ГОМЕЛЬСКОГО РАЙОНА В ОКРЕСТНОСТЯХ УНЬ «ЧЁНКИ» 30
А. А. Воскобойникова, Т. В. Азявчикова
- ВИДОВОЕ РАЗНООБРАЗИЕ МОЛЛЮСКОВ ОКРЕСТНОСТЕЙ 32

УНБ «ЧЕНКИ»

А.А. Барабаш, Т. В. Азявчикова

ВИДОВОЙ СОСТАВ УСАЧЕЙ (CERAMBYCIDAE) НА
ТЕРРИТОРИИ ГОМЕЛЬСКОЙ ОБЛАСТИ В ОКРЕСТНОСТЯХ УНБ
«ЧЁНКИ» 34

Е. М. Голубцова, Т. В. Азявчикова

НАЗЕМНЫЕ МОЛЛЮСКИ МЕЛИТОПОЛЬСКОГО РАЙОНА
ПРИРОДНОГО И АНТРОПОХОРОННОГО ПРОИСХОЖДЕНИЯ
(ЗАПОРОЖСКАЯ ОБЛАСТЬ) 36

Бусел В.А., Кошелев А.И., Есенцицкий М.Н.

ФЕНОЛОГИЯ ВЕСНЯНОЇ МІГРАЦІЇ ПТАХІВ У ПУТИЛЬСЬКОМУ
РАЙОНІ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ 39

Юзик Д.І.

НОВЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ И ПЕРСПЕКТИВЫ ПТЕРИЛОГРАФИИ 41

Кошелев А.И., Кошелев В.А., Хартманн Габриэль

СРЕДООБРАЗУЮЩАЯ РОЛЬ ПТИЦ-ОРНИТОХОРОВ (СЕВЕРО-
ЗАПАДНОЕ ПРИАЗОВЬЕ) 44

Кошелев В.А., Яковлева Е.С.

ДО ОРНИТОФАУНИ ШТУЧНИХ ЛІСОНАСАДЖЕНЬ У
БОРІВСЬКОМУ РАЙОНІ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 47

В.В. Пісоцька

ДИНАМІКА ЧИСЕЛЬНОСТІ ВОРОНОВИХ ПТАХІВ НА
МЕЛІТОПОЛЬСЬКОМУ ЗВАЛИЩІ 50

Т.В. Копилова, А.С. Курочкіна

ВНУТРИВИДОВАБЕ ОТНОШЕНИЯ КОРОВ ПРИ ГРУППОВОМ
СОДЕРЖАНИИ 52

Меркулова С. А

ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ, ВИДОВОЙ СТРУКТУРЫ И
ДИНАМИКИ ЗИМНИХ ОРНИТОКОМПЛЕКСОВ (СЕВЕРНОЕ
ПРИАЗОВЬЕ) 56

Кошелев В.А.

ЗООЛОГИЧЕСКОМУ МУЗЕЮ МЕЛИТОПОЛЬСКОГО
ГОСУДАРСТВЕННОГО ПЕДАГОГИЧЕСКОГО УНИВЕРСИТЕТА ИМ 59

Б. ХМЕЛЬНИЦКОГО – 60 ЛЕТ

Белашков И.Д., Кошелев А.И.

**СЕКЦІЯ 3. РАЦІОНАЛЬНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА
ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА**

УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ ОХОТНИЧЬЕГО ХОЗЯЙСТВА
РЕГИОНОВ, ПОСТРАДАВШИХ ОТ РАДИОАКТИВНОГО
ЗАГРЯЗНЕНИЯ 63

А.В. Гулаков

ЭКОЛОГИЧЕСКИ БЕЗОПАСНЫЕ СОРБЕНТЫ ДЛЯ ОЧИСТКИ
ВОДЫ 65

Тымчук А.Ф., Кожемяк М.А.

КУМУЛЯЦИЯ ТЯЖЕЛЫХ МЕТАЛЛОВ В ПЕРГЕ - ПОКАЗАТЕЛЬ
ЗАГРЯНЕНИЯ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ 67

М.Г. Яковенко, В.В. Россихин, И.А.Кривицкая

НАУКОМЕТРИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ МЕТОДОВ
ОПРЕДЕЛЕНИЯ ФЕНОЛОВ В ОБЪЕКТАХ ОКРУЖАЮЩЕЙ
СРЕДЫ 69

С. В. Топоров

ПЕРСПЕКТИВЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ФИЛЬТРАЦИОННОГО
ОСАДКА СВЕКЛОСАХАРНОГО ПРОИЗВОДСТВА ДЛЯ ОЧИСТКИ
СТОЧНЫХ ВОД 72

Лысенко А.В., Солуковцева Т.В., Янків К.Ф.

ПРО МОЖЛИВІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ В
ЯКОСТІ ФІТОМЕЛІОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ НА ВІДВАЛАХ
ГІРСЬКИХ ПОРІД 75

Ю.Л. Антипова

**СЕКЦІЯ 4. ГЕОТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОХОРОНИ
НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА**

ВІТРОВА ЕРОЗІЯ ҐРУНТОВОГО ПОКРИВУ БАСЕЙНУ РІЧКИ
МОЛОЧНОЇ ТА ЗАХОДИ БОРОТЬБИ З НЕЮ 78

Л. А. Прохорова, О. В. Непша, Т. В. Зав'ялова

**СЕКЦІЯ 5. АНАТОМІЯ, ФІЗІОЛОГІЯ ТА ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ І
ТВАРИН**

ОСОБЕННОСТИ ДЫХАНИЯ У КРЫС ПРИ ВОЗДЕЙСТВИИ
НИТРИТА НАТРИЯ 82

Н. Г. Сидорьяк, К. В. Семенко, О. С. Чабан, О. А. Слышук

ІНДИВІДУАЛЬНО-ТИПОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ
МІКРОЦИРКУЛЯЦІЇ КРОВІ У СТУДЕНТІВ З РІЗНИМИ ТИПАМИ
ВИЩОЇ НЕРВОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 84

Горбань Д. Д.

АУТОФАГІЯ ЯК УМОВИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ОРГАНІЗМУ
ПІСЛЯ ОТРИМАННЯ ТРАВМ 86

С.І. Шевченко, Бех В.О., Романенко Ю.М., Шинкаренко К.В.

ВІКОВІ ЗМІНИ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ
МІКРОЦИРКУЛЯЦІЇ КРОВІ ОРГАНІЗМУ ЛЮДИНИ
ПУБЕРТАТНОГО ПЕРІОДУ ОНТОГЕНЕЗУ 88

*Станішевська Т.І., Горна О.І., Хрустальова Ю.І, Сукова Я.А,
Кардашевська В.Ю.*

ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОГО ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТОК 17-22
РОКІВ 90

*Горна О.І., Станішевська Т.І., Юсупова О.В., Кузнецова В.Г., Дубина
К.О., Лосік С. В.*

**СЕКЦІЯ 6. БІОХІМІЯ, БІОТЕХНОЛОГІЯ ТА МОЛЕКУЛЯРНА
БІОЛОГІЯ**

АКТИВНІСТЬ ЕНЗИМІВ АНТИОКСИДАНТНОЇ СИСТЕМИ В
СПЕРМІ КНУРІВ 93

В.М. Поліщук, С.І. Цехмістренко, С.А. Поліщук

БІЛКОВИЙ ТА ЛІПІДНИЙ ОБМІН В ОРГАНАХ КРОЛІВ
НОВОЗЕЛАНДСЬКОЇ ПОРОДИ 95

Роль Н.В., Цехмістренко С.І.

АКТИВНІСТЬ ДЕЯКИХ ЕНЗИМІВ ЦИКЛУ КРЕБСА У ГЛАДКІЙ
М'ЯЗОВІЙ ТКАНИНІ ШЛУНКУ ГУСЕЙ ЗА ДІЇ РОЗЧИНУ
МЕНАДІОНУ 97

Яковійчук О.В., Майборода Д.О., Дзюба В.О., Умерова А.К.,

Данченко О.О.

БИОМАССА ASPERGILLUS NIGER - ИСТОЧНИК ХИТИН-ГЛЮКАНОВОГО КОМПЛЕКСА 100

М.Г. Яковенко, В.В. Россихин, И.А.Кривицкая

ВПЛИВ РІЗНИХ КУМУЛЯТИВНИХ ДОЗ ДОКСОРУБЦИНУ НА ПОКАЗНИКИ ПЕРОКСИДНОГО ОКИСНЕННЯ ЛІПІДІВ У ТКАНИНАХ МОЗКУ ЩУРІВ 102

В.О. Дзюба, О.Б. Кучменко, О.В. Яковійчук

ВПЛИВ РОЗЧИНУ БЮФЛАВОНОЇДІВ ВІВСА ПОСІВНОГО НА АКТИВНІСТЬ ДЕГІДРОГЕНАЗ ЦИКЛУ КРЕБСА У МІОКАРДІ ГУСЕЙ В ПОСТНАТАЛЬНОМУ ОНТОГЕНЕЗІ 104

Бугоцько І.Ю., Яковійчук О.В., Шатохіна О.В., Філатова А.В., Данченко О.О.

ДИНАМІКА ВМІСТУ ВІТАМІНУ С У ПЛОДАХ СЛИВИ ЗА ОБРОБКИ РОЗЧИНОМ НАНОЧАСТОК МЕТАЛІВ 106

Н.В. Тарусова, М.В. Куценко, В.В. Никоненко

ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕНОСУ ТА УТВОРЕННЯ НАНОТУБУЛЯРНИМ ГАЛЛУАЗИТОМ СКЛАДНОЕФІРНИХ ТА ПЕПТИДНИХ ЗВ'ЯЗКІВ 109

С. В. Буряченко

СЕКЦІЯ 7. ГЕНЕТИКА, МІКРОБІОЛОГІЯ ТА ВІРУСОЛОГІЯ

ИСТОРИЯ ГЕНЕТИКИ, ПРЕДСТАВЛЕННАЯ В СРЕДСТВАХ КОЛЛЕКЦИОНИРОВАНИЯ 111

К.А. Бугаевский

ВИКОРИСТАННЯ МОНТУЮЧИХ СЕРЕДОВИЩ ПРИ ВИГОТОВЛЕННІ ПОСТІЙНИХ МІКРОПРЕПАРАТІВ 117

Брен О.Г., Овчинникова М.С., Ордян Л. Л.

ВПЛИВ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ КОМПОНЕНТІВ РОСЛИН НА СТРУКТУРНІ ЗМІНИ БАКТЕРІАЛЬНИХ КЛІТИН 119

• *О.С. Пюрко, О.В. Шунтова, Д.В. Коваленко*

СЕКЦІЯ 8. ІСТОРІЯ БІОЛОГІЇ, ЕКОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНИ

ВИНАХІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ІНСТИТУТУ БІОХІМІЇ ІМ. О.В. ПАЛЛАДІНА НАН УКРАЇНИ. КОРОТКИЙ ІСТОРИЧНИЙ НАРИС 122

В.М. Данилова, Р.П. Виноградова, І.Ю. Черниш

КАРЛ ЛИННЕЙ В ЗЕРКАЛЕ ФИЛАТЕЛИИ, МЕДАЛЬЕРНОГО ИСКУССТВА, НУМИЗМАТИКИ И БОНИСТИКИ 124

К.А. Бугаевский

РОЗВИТОК МЕДИЧНОЇ ХІМІЇ В ПЕРІОД СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ 134

О.С. Максимов, Т.О. Шевчук, Н.І. Свистун, В.В. Легкодох, Вершиніна Н.Л.

СЕКЦІЯ 9. ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЇ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ХІМІЧНІЙ ТА БІОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ

СТВОРЕННЯ КВІТНИКІВ ЯК ШЛЯХ ДО ФОРМУВАННЯ БІОЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ 139

Логвіна-Бик Т.А.

DOES ERASMUS+ PROJECT BRING DIGITAL COMPETENCE TO ITS PARTICIPANTS? - PRIMARILY RESULTS 141

A. Baranowski

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ПІДРУЧНИКА З ОСНОВ ХІМІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА ДЛЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ 146

Гапоненко Т.М., Ніколаєва Ю.В., Арестенко В. В.

СЕКЦІЯ 10. ЕКОЛОГО-ХІМІЧНІ ПРОБЛЕМИ МІСТ ТА РЕКРЕАЦІЙНИХ ЗОН

ВИКОРИСТАННЯ СОЛЕЙ АЛЮМІНІЮ ДЛЯ ОЧИЩЕННЯ СТІЧНОЇ ВОДИ 149

О.О. Хромишева, О.С. Ангеловська, О.М. Олькова

ДООЧИСТКА ПИТЬЕВОЙ ВОДЫ Г. МЕЛИТОПОЛЯ АЛЮМИНИЙСОДЕРЖАЩИМИ КОАГУЛЯНТАМИ 151

Е.А. Хромишева, Э. А. Кутровский, А.В. Бубись

ВИКОРСТАННЯ ЕКСПРЕС-МЕТОДІВ ДЛЯ ПОПЕРЕДНЬОЇ ОЦІНКИ ВМІСТУ НІТРАТІВ ТА НІТРИТІВ В ХАРЧОВИХ ПРОДУКТАХ	153
<i>О.О. Хромішева, А.В. Левіна</i>	
ВИЗНАЧЕННЯ САПОНІНІВ В РОСЛИННІЙ СИРОВИНІ	155
<i>Ю.М. Лягіна, В.О. Хромішева</i>	
АДСОРБЦІЯ АНИОННИХ ПАВ НА МИКРОПОРИСТЫХ СОРБЕНТАХ РАЗЛИЧНОЙ ПРИРОДЫ	159
<i>Е.А. Хромішева, В.А. Хромішев, А.И. Панасенко</i>	
РЕОЛОГІЧНА ПОВЕДІНКА НАПОВНЕНИХ НЕНАСІЩЕНИХ ОЛІГОЕСТЕРІВ	161
<i>В.О. Хромішев, О.О. Хромішева, Н.О. Сириця</i>	
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ВЫСОКОМОЛЕКУЛЯРНЫХ ФЛОКУЛЯНТОВ ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ФЛОТАЦИОННОЙ ОЧИСТКИ СТОЧНЫХ ВОД ПИЩЕВЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ	163
<i>Е.А. Хромішева, Ходак К.А, Усейнова Е.Л.</i>	
ИЗВЛЕЧЕНИЕ ТВИНОВ И ДОДЕЦИЛСУЛЬФАТА НАТРИЯ С ПОМОЩЬЮ ПОЛИЭЛЕКТРОЛИТОВ	166
<i>Стрельцова Е. А., Мазурик А. А., Хромішева Е. А.</i>	
ВИЗНАЧЕННЯ АЛКАЛОЇДІВ В <i>DATŪRA STRAMÓNIUM L.</i>	169
<i>А.С. Пропякіна, В.О. Хромішев</i>	
МОНИТОРИНГ СОСТОЯНИЯ ПОЧВ Г. МЕЛИТОПОЛЯ (ЗАПОРОЖСКАЯ ОБЛАСТЬ)	171
<i>В.А. Хромішев, Л.И. Лактионова</i>	
ХИМИЧЕСКИ СТОЙКИЙ ПОЛИМЕРНЫЙ КОМПОЗИЦИОННЫЙ МАТЕРИАЛ НА ОСНОВЕ ХРОМСОДЕРЖАЩИХ ТВЕРДЫХ ОТХОДОВ ГАЛЬВАНИЧЕСКИХ ПРОИЗВОДСТВ	174
<i>В.А. Хромішев, А.Г. Кулик, Т.А. Божко</i>	
ОТХОДЫ ДРОБИЛЬНО-ОБОГАТИТЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСА КАК ПЕРСПЕКТИВНЫЕ АДСОРБЕНТЫ ДЛЯ ОЧИСТКИ СТОЧНЫХ ВОД ТЕКСТИЛЬНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ	178
<i>Котова А.К., Лысенко А.В., Янків К.Ф.</i>	

КИНЕТИК АДСОРБЦИИ КАТИОННЫХ КРАСИТЕЛЕЙ ДРЕВЕСНЫМИ ОТХОДАМИ ИЗ ВОДНЫХ ОБЪЕКТОВ	180
<i>Лямцев С.Е., Лысенко А.В., Молокоедова И.В., Янких К.Ф.</i>	
ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ПРЕДСТАВНИКІВ РОДУ <i>POPULUS</i> В ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЧАСТИНИ МІСТА МЕЛІТОПОЛЯ	183
<i>С.М. Подорожний, В.М. Міліч</i>	
ЗАСЕЛЯЕМОСТЬ ГОРОДСКИХ КЛАДБИЦ МЕЛІТОПОЛЯ ПОЗВОНОЧНЫМИ ЖИВОТНЫМИ И ПЕРСПЕКТИВЫ ИХ ОХРАНЫ	185
<i>Кошелев А.И., Кошелев В.А., Пятинина Е.В., Стеблина-Бабуніч А, Коваленко Д.В., Кучеренко Ю.А., Мирненко Д.В., Политикова В.П., Четвертак Е.Л.</i>	
ОСОБЕННОСТИ ПОВЕДЕНИЯ ПТИЦ В УРБАНИЗОВАННОМ ЛАНДШАФТЕ	188
<i>Кошелев А.И., Пятинина Е.В., Стеблина-Бабуніч О.А.</i>	

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ПРЕДСТАВНИКІВ РОДУ *POPULUS* В ЦЕНТРАЛЬНІЙ ЧАСТИНІ МІСТА МЕЛІТОПОЛЯ

С.М. Подорожний¹, В.М. Міліч²

¹Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, вул. Гетьманська, 20, Мелітополь, 72312, Запорізька область, Україна

²Таврійський державний агротехнологічний університет, проспект Богдана Хмельницького, 18, Мелітополь, 72312, Запорізька область, Україна

e-mail: sergey_plantago@meta.ua

Матеріали інвентаризаційних досліджень деревних насаджень міста є основою для створення системи менеджменту (планування, догляду та управління) зеленими насадженнями. Вони дають змогу більш раціонально і ефективно використовувати фінансові витрати і планувати їх, хоча б на якусь перспективу.

В даному аспекті наша робота є майже першою спробою провести інвентаризаційні дослідження міських деревних насаджень і акцентувати увагу місцевої влади на ті проблеми, які вже давно накопичилися в сфері зеленого будівництва і запропонувати деякі шляхи їх вирішення.

Інвентаризація дерев роду тополя (*Populus*) проводилася з вересень по грудень 2015 року в центральній частині міста Мелітополя на проспекті Богдана Хмельницького. Для зручності проведення інвентаризаційних досліджень частина проспекту була поділена нами на сім ділянок. Інвентаризаційні показники дерев визначалися нами згідно галузевих комунальних норм, які викладені в інструкції з технічної інвентаризації зелених насаджень ГKN 03.08.007-2002 у містах і селищах міського типу України [1]. Під час інвентаризації до облікових відомостей заносилося наступна інформація: номер облікової ділянки, вид насаджень, видова назва дерева, вік, висота, діаметр стовбура на висоті 1,3 м, кількість дерев в кварталі та їх стан. Висота дерев визначалася з використанням лазерного дальноміру-висотоміру Nikon "Forestry 550". Видова назва дерев наводиться згідно флористичного зведення "Определитель высших растений Украины" [2].

Всього нами було проінвентаризовано 325 дерев тополь. В алеїних посадках центральної частини міста Мелітополя домінують дерева *Populus bolleana* – 280 екземплярів або 86% від загальної кількості. На другому місці за кількісними показниками знаходилися екземпляри

Populus berolinensis – 24 дерева. *Populus italica* представлений 20 екземплярами і тільки одним - *Populus nigra*.

Середня висота дерев тополі Болле та тополі пірамідальної становить 21 м, тополі берлінської 18 м і тополі чорної 20 м. Отже, догляд (обрізка, підживлення, захист) за деревами тополь є значно затратним зважаючи на висотні показники.

Аналіз вікових показників дерев тополь вказує, що практично всі види майже досягли, або вже перевищили свій експлуатаційний вік. Так, середній вік тополі Болле становить 64 роки, тополі пірамідальної 59 років, тополі чорної 57 років. Найбільш "молодим" представником є тополя берлінська середній вік, якої становить 21 рік.

Майже на всіх інвентаризаційних ділянках ми спостерігаємо перевищення експлуатаційного віку тополь, але найбільше критична ситуація склалася на ділянках де середній вік дерев перевищує 70 років.

За результатами наших досліджень можна стверджувати, що із загальної кількості дерев тополь (325 екземплярів) трохи більше половини дерев (52%) знаходиться у задовільному стані, 36% – у незадовільному і тільки 12% – у доброму стані. Це також вказує на те, що більшість дерев тополь вичерпало свій експлуатаційний вік. Аналіз видового складу свідчить, що більшість дерев у незадовільному стані були екземплярами тополі Болле – 102 екземпляри (31,4% від загальної кількості дерев).

За результатами інвентаризаційних досліджень нами запропоновано – проведення обрізки сухих і аварійних гілок другого і третього порядків – 227 дерев, з них 88,5% складає тополя Болле, тополя берлінська – 16 екземплярів (7%) і тополя пірамідальна – 10 екземплярів (4,5%). Для знесення рекомендовано 98 аварійних дерев і дерев які знаходяться в незадовільному стані. З них 81% – тополя Болле; 10% – тополя пірамідальна, 8% – тополя берлінська.

Список використаних джерел

1. Інструкція з технічної інвентаризації зелених насаджень ГKN 03.08.007-2002 у містах і селищах міського типу України // Держбуд України. - Київ, 2002. – 20 с.
2. Доброчаєва Д.Н., Котов М.И., Прокудин Ю.Н и др. Определитель высших растений Украины / Доброчаєва Д.Н., Котов М.И., Прокудин Ю.Н и др. – К.: Наукова думка, 1987. – 548 с.